

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 119/06-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2006 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., bytom D., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava III z 18. novembra 2004 v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 125/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. decembra 2005 doručená sťažnosť J. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

a uznesením Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) z 18. novembra 2004 v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 125/04.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«... sťažnosť podávam na Okresný súd Bratislava III pre porušenie ústavného práva, Ústavy Slovenskej republiky nesprávnym a tým aj nespravodlivým konaním pri prejednávaní mojej žaloby na firmu T., S. a spol., pre poškodenie domového majetku, narušenie domácej slobody, krádež a zneváženie môjho mena ktorá je evidovaná na súde pod č. k. 19 C 125/04

Podľa Ústavy Slovenskej republiky, ale aj medzinárodného Dohovoru o zachovávaní ľudských práv, ktorý parafovala aj Slovenská republika, zaručuje sa občanom Slovenskej republiky ich právo na spravodlivé a správne prejednávanie ich podaní, žalobných návrhov na súdoch. V prípade podania tejto mojej žaloby Okresný súd Bratislava III zastúpený sudkyňou JUDr. T. B. hrubo porušil moje právo na spravodlivé súdne konanie, ktorý je právom o. i. tiež ústavným.

Zdôvodnenie sťažnosti:

Listom zo dňa 15. novembra 2005, č. Spr. 2178/05 odpovedal mi podpredseda Okresného súdu Bratislava III JUDr. M. K. na moju sťažnosť zo dňa 5. októbra 2005 predsedovi Okresného súdu Bratislava III na prietahy v súdnom konaní vo veci sp. zn. 19 C 125/04, čo bola moja žaloba podaná firmu T., S. a spol. a to zo dňa 10. augusta 2004. JUDr. M. K., podpredseda Okresného súdu Bratislava III, zrejme v zastúpení predsedu okresného súdu uviedol vo svojom liste zo dňa 15. novembra, citujem, doslova: „Dňa 7. októbra 2005 bola predsedovi Okresného súdu Bratislava III doručená Vaša sťažnosť zo dňa 5. októbra 2005 týkajúca sa prietahov v konaní veci sp. zn. 19 C 125/04. Vec prejednávala a rozhodovala sudkyňa JUDr. T. B., ktorá uznesením, zo dňa 18. novembra 2004 odmietla Vaše podanie podané na súd dňa 29. júna 2004 po tom, ako Vám zástupcovi márne uplynula lehota na doplnenie návrhu obsiahnutá vo výzve, ktorá mu bola doručená dňa 4. novembra 2004. Uvedené uznesenie bolo Vám zástupcovi doručené dňa 24. novembra 2004 a keďže mu uplynula lehota na odvolanie, uznesenie sa stalo dňa 10. decembra 2004 právoplatným. Súd teda v konaní už pokračovať nebude,“ podpísaný JUDr. M. K., podpredseda Okresného súdu Bratislava III.

Na základe mojej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie

právneho zástupcu z radov advokátov mojím podaním zo dňa 10. augusta 2004, ustanovil mi Okresný súd Bratislava III vo veci 19 C 125/04 ako právneho zástupcu advokáta Mgr. M. Z. so sídlom (...) D. Napriek mojím viacerým písomným výzvam advokát Z. mi na ne do dnešného dňa neodpovedal a ani ma nijako neinformoval o postupe súdu a jeho komunikácii so súdom. Poznnamenávam, že svojím uznesením zo dňa 9. 9. 2004 Okresný súd Bratislava III vylúčil možnosť odvolania voči uzneseniu vo veci ustanovenia mi za advokáta Mgr. Z., čiže nemohol som sa voči uzneseniu odvolať ani ja, ale ani ustanovený Mgr. M. Z., údajne advokát.

Okresný súd Bratislava III zastúpený vo veci 19 C 125/04 JUDr. T. B. konal v tejto veci so mnou ako so žalobcom voči mne nespravodlivo a nesprávne hlavne tým, že sudkyňa JUDr. T. B. komunikovala vo veci výhradne s advokátom Mgr. M. Z., od sudkyne som nedostal žiadne informácie, žiadnu výzvu a do tohto môjho podania na Ústavný súd Slovenskej republiky nedostal som od nej ani uznesenie o odmietnutí mojej žaloby, odmietnutí mojej žaloby proti firme T. a spol. pod spis zn. 19 C 125/04. Uznesenie som nedostal ani napriek tomu, že som oň požiadal písomne OS Bratislava III, ďalším listom asistentku senátu JUDr. T. B., sudkyne a ďalším listom predsedu Okresného súdu Bratislava III, dodávam, že išlo o asistentku senátu T. Všetko navyše naznačuje tomu a je tu podozrenie, že sudkyňa JUDr. T. B. vedome a v môj neprospech konala po dohode s advokátom Mgr. M. Z. v môj neprospech, aby takouto manipuláciou bolo zmarené moje žalobné podanie, aby som sa nemohol domôcť práva, pretože domoženiu sa práva mi sudkyňa konajúca v zastúpení Okresného súdu Bratislava III vedome zabránila uplatňovať svoje právo na spravodlivé prerokovanie mojej žiadosti tým, že ma o priebehu jej konania nijako a o ničom neinformovala, nestačilo to, že bola iba v komunikácii s mojím súdom ustanoveným Mgr. M. Z., ktorý vo veci nekonal, spolupodielal sa na dosiahnutí zmarenia súdneho prerokovania mojej žaloby, (...) svojím konaním aj sudkyňa JUDr. T. B., keďže bez môjho vedomia nielen zasielala svoje dožiadania a výzvy vrátane odmietavého uznesenia iba advokátovi Z., ale bolo jej povinnosťou poslať mi aspoň uznesenie o hrozbe odmietnutia mojej žaloby v prípade, že nevyhoviem súdu a nedoplním moju žalobu. Sudkyňa JUDr. T. B. muselo byť predsa známe, že na každú jej výzvu, na každý jej prípis súdom ustanovený advokát vo veci 19 C 125/04 nijako nereaguje. Už len z toho dôvodu bolo zákonnou povinnosťou sudkyne zaslať aspoň odmietavé uznesenie o odmietnutí mojej žaloby, aby som

sa mohol voči nej v zákonom ustanovenej lehote odvolať. Žiadna písomnosť mi zaslaná nebola, až na citovaný list podpredsedu OS Bratislava III Mariána K., z ktorého som sa po prvý raz dozvedel o priebehu konania súdu zastúpeného dr. B., čo mi už nedalo možnosť odvolať sa proti uzneseniu. Na základe tu vyčerpávajúco uvedeného je zrejmé, že sudkyňa konala vo veci neobjektívne a nespravodlivo, dopustila sa marenia správneho priebehu súdneho konania a teda hrubo porušila okrem aj Ústavu Slovenskej republiky o spravodlivom prerokúvaní žalobných a všetkých podaní súdmi, na čo má každý slovenský občan z ústavného zákona SR a podľa neho nepopierateľný nárok.»

Sťažovateľ v závere sťažnosti uviedol:

„Na Ústavnom súde Slovenskej republiky sa touto svojou sťažnosťou domáham:

aby bolo zabezpečené moje právo na spravodlivé konanie, čiže, aby Ústavným súd SR svojím rozhodnutím zaviazal Okresný súd Bratislava III o obnovenie a začatie konania vo veci 19 C 125/04, moja žaloba na firmu T. a spol., čo si najprv vyžaduje zrušiť uznesenie súdu zastúpeného JUDr. T. B., ide o uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 18. novembra 2004, ktorým menovaná sudkyňa odmietla moje žalobné podanie zo dňa 29. júna 2004,

uplatnenia disciplinárneho pokračovania voči sudkyňi Okresného súdu Bratislava III JUDr. T. B. pre prejednávanie veci 19 C 125/04 v príkrom rozpore s O. s. p., a s článkom Ústavy Slovenskej republiky, ktorý zaručuje každému slovenskému občanovi ústavné právo na spravodlivé posúdenie jeho veci, jeho žalobného podania na súd a pod.,

aby Ústavný súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím v tejto veci zaviazal Okresný súd Bratislava III vyplatiť mi odškodné vo forme zadosťučinenia vo výške 300 000,- Sk. Výšku odškodného požadujem podľa mňa minimálnu a primeranú škode, ktoré mi Okresný súd Bratislava III spôsobil svojím konaním, ktoré mi znemožnilo uplatniť moje právo na spravodlivé a správne posúdenie mojej veci, teda domôcť sa práva, čo mi bolo postupom OS Bratislava III hrubým spôsobom zabránené.“

Z podstaty sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ požaduje vysloviť porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo okrem iného

dôjsť postupom a uznesením okresného súdu o odmietnutí žaloby v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 125/04, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10. decembra 2004.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Podmienky konania o sťažnostiach sú upravené v § 20 a v § 49 až 56 zákona o ústavnom súde, pričom nesplnenie všeobecnej alebo osobitnej podmienky je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Ústavný súd preto sťažnosť predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd zo súvisiaceho súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 19 C 125/04 zistil, že napadnuté konanie bola začaté 29. júna 2004 na základe podania sťažovateľa označeného ako „*porušovanie domácej slobody, poškodzovanie majetku (bytu) vrátane krádeže*“, doplneného podaním sťažovateľa doručeným okresnému súdu 6. júla 2004.

Uznesením z 20. júla 2004 okresný súd vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov podania, ktorý výzvu prevzal 3. augusta 2004. Dňa 10. augusta 2004 okrem doplnenia a rozšírenia žaloby sťažovateľ požiadal okresný súd o oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie právneho zástupcu v konaní.

Okresný súd 9. septembra 2004 uznesením priznal sťažovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a ustanovil mu za právneho zástupcu Mgr. M. Z. Uznesenie sťažovateľ prevzal 12. septembra 2004 a jeho právny zástupca 14. septembra 2004.

Dňa 27. októbra 2004 sťažovateľ doručil okresnému súdu ďalšie podanie, v ktorom upresnil a rozšíril dôvody žaloby.

Dňa 28. októbra 2004 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na odstránenie nedostatkov žaloby a uznesením z 18. novembra 2004 žalobu sťažovateľa odmietol. Predmetné uznesenie bolo doručené jeho právnomu zástupcovi 24. novembra 2004 a nadobudlo právoplatnosť 10. decembra 2004.

Jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 110/03). Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS 114/03, IV. ÚS 236/03).

Ústavný súd konštatuje, že v čase, keď sťažovateľ doručil sťažnosť ústavnému súdu, t. j. 12. decembra 2005, už dávno uplynula dvojmesačná lehota uvedená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde pre tento typ konania pred ústavným súdom, a preto jeho sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiada, aby ústavný súd „*svojím rozhodnutím*

zaviazal Okresný súd Bratislava III o obnovenie a začatie konania vo veci 19 C 125/04 (...), zrušiť uznesenie súdu (...) zo dňa 18. novembra 2004 (...)“, vyvodil disciplinárne opatrenia voči sudkyni okresného súdu a uložil okresnému súdu vyplatiť sťažovateľovi „*odškodné vo forme zadostučinenia*“ 300 000 Sk za spôsobenú škodu, ústavný súd odmietol čiastočne ako zjavne neopodstatnenú a čiastočne pre nedostatok jeho právomoci na jej prerokovanie.

Ústavný súd zistil, že v spise okresného súdu sa nenachádza doklad, ktorý by osvedčil, že konajúcemu súdu bolo relevantne oznámené (ešte pred rozhodnutím o odmietnutí žaloby, resp. aj po ňom), že by sťažovateľ žiadal zmeniť právneho zástupcu, resp. dal výpoveď jeho právnenému zástupcovi podľa § 28 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, a taktiež to nevyplýva ani zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu. Z obsahu súdneho spisu navyše nevyplýva, že by sťažovateľ bol do podania sťažnosti ústavnému súdu podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 19 C 125/04 z 18. novembra 2004, ktorým bola jeho žaloba odmietnutá. Sťažovateľovi bol okresným súdom riadne ustanovený právny zástupca 9. septembra 2004 na základe jeho žiadosti a uznesenie o odmietnutí žaloby bolo doručené jeho právnenému zástupcovi 24. novembra 2004 v súlade s ustanovením § 49 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak má účastník zástupcu, a to i ustanoveného rozhodnutím súdu, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Vzhľadom na to postup okresného súdu nie je v príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd mohol sťažnosť sťažovateľa odmietnuť aj z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd záverom poznamenáva, že sťažovateľ pred tým, ako podal sťažnosť ústavnému súdu, mohol sa domáhať ochrany svojich práv podľa zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Podľa ustanovenia § 26 ods. 1 tohto zákona advokát zodpovedá klientovi za škodu, ktorú mu spôsobil v súvislosti s výkonom advokácie; zodpovednosť advokáta sa vzťahuje aj na škodu spôsobenú jeho koncipientom alebo jeho zamestnancom, ak advokát vykonáva advokáciu ako spoločník spoločnosti podľa tohto zákona, povinnosť podľa tohto ustanovenia sa vzťahuje iba na túto spoločnosť.

V zmysle citovaného zákona i ďalších predpisov upravujúcich zodpovednosť za vzniknutú škodu (Občiansky zákonník) si teda sťažovateľ mohol uplatňovať náhradu škody voči advokátovi podaním žaloby na všeobecnom súde.

Vzhľadom na princíp subsidiarity, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy), nie je v tejto časti sťažnosti daná právomoc ústavného súdu. Obdobne ústavný súd nemá právomoc „*uplatňovať disciplinárnu zodpovednosť*“ proti sudkyňi okresného súdu, ako to požaduje sťažovateľ v petite svojej sťažnosti, túto má v zmysle zákona č. 385/2002 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov disciplinárny súd.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2006